

موسیقیدان‌های تاریخ ساز

درباره موسیقیدان‌های برانگیزاننده‌ای که تاریخ را
جور دیگری رقم زدند

ريحانه اوسطی

نوجوانه

موسیقی همیشه یکی از هنرهایی بوده که انسان ها را به وجد آورده. از زمان نخستین انسان ها بگیر تا اکنون که بازار موسیقی و آهنگ آن قدر داغ است. اولین موسیقی ها موسیقی های طبیعت بودند که انسان ها با گوش سپردن به آنها حسی متفاوت و خارق العاده پیدا می کردند. مثل صدای برخورد قطرات باران یا برف، صدای پرندگان صبحگاهی، حتی صدای پیچش باد لابه لای شاخ و برگ درختان. کم کم انسان هایی پیدا شدند که توانستند با این نواها ملودی بسازند، دستگاه هایی خلق کنند که از آن سداهای عجیب اما دلنشین خارج شود و موسیقی هایی بنوازند که انسان را شگفت زده کند و بتواند احساسات مختلفی را بر آدمی چیره کند. در تاریخ به کرات از این موسیقی ها و موسیقیدان هایی داریم که با هنرشان توانستند نوایی ماندگار خلق کنند امروز و اینجا قرار است سراغ قصه این آدم ها و صداها برویم. چون هر جا صدایی بلند است، زندگی همان جاست البته نه هر صدایی!

ریحانه اوسطی

نوجوانه

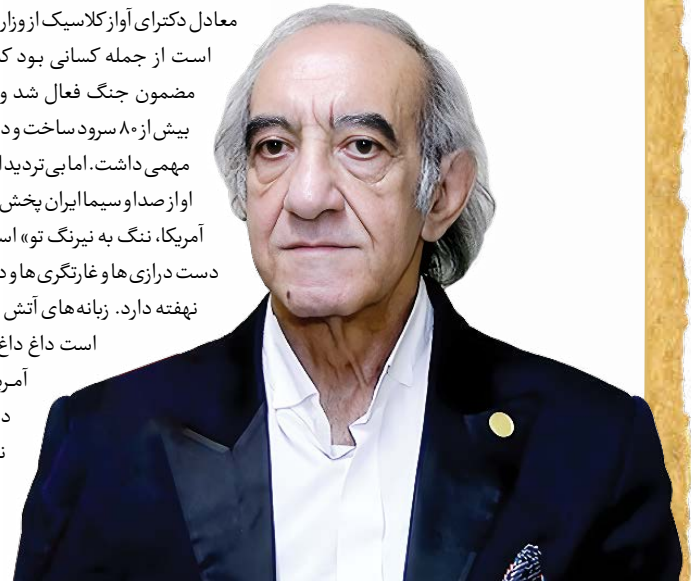
یارد بستانی من

۱۳ آبان ۱۳۵۷ روز هفتمی در تاریخ سرزمین مان ایران است. دانش آموزان زیادی به شانه اعتراض به حکومت پهلوی در صحن دانشگاه تهران جمع شده بودند و نیروهای حکومتی آنها را به رگبار بستند. شعر (یار دبستانی من) در این روز توسط جمشید جم خوانده شد. البته که چندی قبل این شعر توسط منصور تهرانی سروده شده اما علت اصلی اجرای این سرود و ماندگار شدنش، خون های پاک و به ناحق ریخته شده دانش آموزانی بود که آن صبح در دانشگاه تهران جویبار شد.

البته که این شعر و آن حادثه بی ثمر نماند و ثمره آن جان های عزیز، این شد که روز ۱۲ بهمن وقتی مستقبلین به استقبال امام خمینی می رفتند جمشید جم هم در جمع آنها بود و این سرود در آن روز خوش هم خوانده شد. اما این شعر هر سال در سال روز ۱۳ آبان باز تکرار می شود و حتی اول مهر هم زمزمه می شود و همه با هم تکرار می کنیم (کی میتونه جز من و تو درد مارو چاره کنه/ یار دبستانی من، با من و همراه منی)

ننگ برنیرنگ

گاهی موسیقی اعتراض، زبانه های آتشی است که می خواهد از مداخله یک کشور دیگر به میهن جلوگیری کند. اوایل انقلاب از این دست موسیقی ها را زیاد به خودش دید.

بار قهر باغی که متولد ۱۳۲۰ در تبریز است، دارای مدرک دال دکترای آواز کلاسیک از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است از جمله کسانی بود که در زمینه سرودهایی با مضمون جنگ فعال شد و در مدت جنگ تحمیلی بیش از ۸۰ سرود ساخت و در ایفای سلو و گروه کر نقش مهمی داشت. اما بی تردید اثری که بیش از هر کار دیگر آواز صدا و سیما ایران پخش شده است، سرود «آمریکا، آمریکا، ننگ به نیرنگ تو» است که خشم یک ملت را از دست درازی ها و غارتگری ها و دخالت های آمریکا در خود نهفته دارد. زبانه های آتش این اعتراض هنوز که هنوز است داغ داغ اند و هر بار که با مداخله آمریکا و به ویژه ترورهای دانشمندان و تاثیرگذاران نظامی کشورمان مواجه می شویم یاد این ترانه می افتیم.

عزیزانم

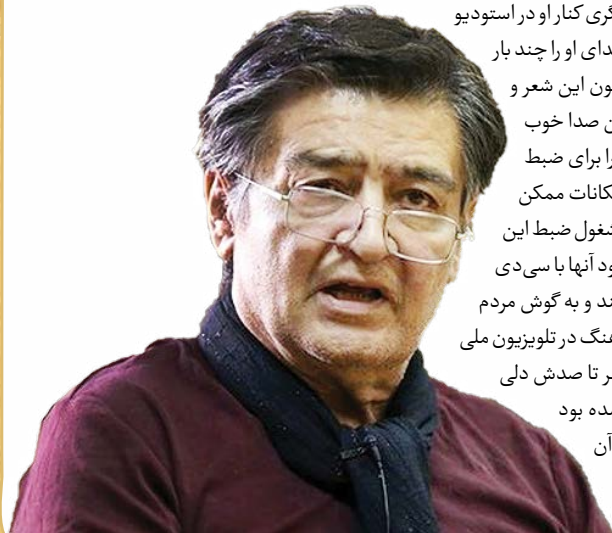

جولیا پطرس، خواننده مسیحی اهل لبنان که با آهنگ معروف (احبابی) در جنگ ۳۳ روزه به شهرت رسید کار خودش را از ۱۲ سالگی آغاز کرد. جولیا به دلیل شهرتش با آهنگ های میهن پرستانه و مقاومت به (سیدهالمقامه) مشهور است. در سال های اخیر به دلیل ترجمه آثارش به فارسی طرفداران زیادی در ایران هم پیدا کرده. او در آهنگ هایش به مقاومت مردم فلسطین و لبنان و همین طور نابودی صهیون ها اشاره دارد. متن آهنگ احبابی یا همان عزیزانم از متن یکی از نامه های سید حسن نصرالله... دیکر حزب... لبنان است. بعد از انتشار این آهنگ بازخورد های زیادی پخش شد که جولیا را طرفدار شیعیان می دانستند اما او خود گفت که در انحصار تفکر و حزب خاصی نیست و متعلق به همه است.

یکی دیگر از آهنگ‌های پطرس که سر و صدا و جنجال زیادی به پا داشت، آهنگ (این ملائین) یا میلیون‌ها کج‌اند بود که متنی کاملاً حماسی دارد و به اتحاد دولت‌های عرب برای مقاومت در برابر صهیون‌ها اشاره دارد. متن این آهنگ توسط افراد دیگری هم بازخوانی شد و برای مقاومت سرزمین زیتون از این آهنگ به خصوص در یک سال اخیر و بعد از (طوفان الاقصی) زیاد استفاده شد.

احبائي! احبائي!
استمعت الى رسالتكم
وفيها العز والايامن
فانتم مثلما قلت:
رجال الله في الميدان
ووعد صادق انتم
وانتم نصرنا الآتي

از دل شب

فریدون خشنود، موسیقیدان و آهنگساز این اثر شورا انگیز انقلابی می‌گوید: (در سال ۱۳۵۷ که حکومت نظامی اتفاق افتاد و مردم اجازه خروج از خانه هایشان را نداشتند همگی ساعت ۹ شب به پشت بام خانه ها می رفتند و فریاد (... اکبر) از جای جای شهر شنیده می شد. انگار که می گفتند اگر ما را محبوس کنید باز هم صدای ما را نمی توانید سرکوب کنید...این ...اکبرها که از دل مردم می آمدن قدر زیبا و منظم و تاثیر گذار بود که انگار رهبران راکسترسمفونیک آن راه دمیاتی می کرد..این حس و حال و صدای عجیب مراحتت تاثیر قرار داد و یکی از همان شب باها به خانه آمدم و پشت پیانو نشستم و سعی کردم با این نواملودی خلق کنم (...!....!.....!.....!.....!.....!). من این ملودی را با کمک حسین سرافراز تبدیل به شعری منسجم کردم. او می گوید رضا رویگری بازیگر تلویزیون و سینما، خواننده این اثر بوده و از قبل به شناخته و رویگری کنار او در استودیو

بوده، برای ضبط این آهنگ صدای او را چند بار تست کرده و گمان کرده که چون این شعر و ملودی از دل مردم آمده، با این صدا خوب خواهد شد. آنها یک استودیو را برای ضبط این اثر می‌گیرند و با کمترین امکانات ممکن و در ساعات حکومت نظامی مشغول ضبط این اثر می‌شوند. برای پخش آن خود آنها با سی دی این کار را در خانه تکثیر می‌کنند و به گوش مردم می‌رسانند. بعد از انقلاب این آهنگ در تلویزیون ملی پخش می‌شود و آهنگی که صفر تا صدش دلی و برای آن ا... اکبرها ساخته شده بود ماندگار و تا همیشه طنین انداز آن روزهای عزیز و سخت می‌شود.